

Izvozne organizacije se bodo usmerile tako, da bodo zadovoljevale svoje potrebe predvsem izven živinskih sejmov. Potrebne količine prašičev (samo bele pasme) in živine za izvoz si bodo zagotavljale predvsem iz organiziranega pitanja, in to na kmetijskih posestvih ter v kmečkih obdelovalnih zadrugah, iz trgovinskega pitanja, ki ga organizirajo izvozna podjetja, kakor tudi iz pogodbene proizvodnje, ki jo sklenejo zadruga z individualnimi proizvajalci.

Odbor za zunanjo trgovino bo sprejel ustrezne predpise, po katerih bodo izključeni nosilci izvoznih kontingentov za živino tisti proizvajalci, ki imajo organizirano pitanje, izvozna dovoljenja za živino pa se bodo dajala samo za Ia, I, in II. razred.

Da bi preprečili neopravičen padec cen živine in mesa v razdobju september—januar je določeno, da zunanjetrgovinske organizacije in Direkcija za prehrano odkupijo tisti del tržnega presežka, ki ostane nad rednimi potrebami in da te količine rezervirajo za notranje tržišče ter izvoz v prvih mesecih prihodnjega leta, ko je ponudba živine najbolj šibka.

Živinske krme v prihodnje ne bomo izvažali. Kolikor se bo kje pojavil presežek živinske krme, ga bomo izvozili le pod pogojem, da bodo pridobljena devizna sredstva uporabljena za uvoz tiste živinske krme, ki jo na notranjem tržišču primanjkuje.

Predračun zveznega sklada za kadre

Zvezni izvršni svet je odobril predračun zveznega sklada za kadre za l. 1957, po katerem bo letos razdeljenih milijarda in 750 milijonov din. Razen tega so iz letošnjih sredstev izločili približno 500 milijonov za rezervo sklada in prenos v prihodnje leto.

Največji del sklada bo šel za graditev, povečanje in opremo strokovnih šol in njihovih delavnic ter za sistematično strokovno izpopolnjevanje kadrov, ki so zaposleni v kmetijstvu, industriji, rudarstvu, gradbeništvu, prometu in na drugih gospodarskih področjih. Predračun odreja, da se bodo sredstva letos predvsem uporabljala za povečanje šol in dovršitev začetih šolskih poslopij. Za novogradnje bodo dovoljevali sredstva samo v primerih, ko se bo reševalo vprašanje usposabljanja strokovnih kadrov na tistih gospodarskih področjih, kjer je po njih velika in neodložljiva potreba.

Upravni odbor zveznega kadrovskega sklada je sklenil, da morajo ljudski odbori, na katerih ozemlju gradijo šole iz sredstev zveznega sklada, uporabljati na novo zgrajene zmogljivosti le v namenske svrhe. Kolikor bo prišlo do uporabe v druge namene, bodo ljudski odbori dolžni vrniti zveznemu skladu vsa porabljena sredstva. V zvezi z opremo za strokovne šole in domove, določa predračun, da se bo zagotavljal njen nakup iz okrajnih in republiških skladov. V primeru, da njihova sredstva ne bodo zadostna, jih bodo dopolnili iz zveznega kadrovskega sklada.

Za sistematično izpopolnjevanje kadrov v gospodarstvu je upravni odbor odobril 200 milijonov din. Ta vsota bo razdeljena uporabnikom šole, ko bo predložena dokumentacija o potrebnosti te pomoči.

VPRASHANJA IN ODGOVORI

Prodaja kmetijskih pridelkov preko zadrug

Vprašanje: Kmetijska zadruga v našem kraju je kontrahirala s svojimi člani določene površine vrtnin in navedla v pogodbi, da bo prevzela po tržnih cenah vse pogodbene količine, to je vse količine, ki bodo nabrane na pogodbениh površinah. Pri realizaciji pogodbe pa zadruga odklanja, da bi prevzela vse ponujene količine z obrazložitvijo, da ne more zagotoviti prodaje. Vprašanje je, ali je obrazložitev zadruga utemeljena in ali jo oprošča vseh pogodbениh obveznosti?

Odgovor: Vsekakor velja, da se v rodovitnem letu pojavljajo razne težave pri prodaji vrtnin glede na nezadosten transport, premajhne predelovalne zmogljivosti in druge pomanjkljivosti v prometu z lahko pokvarljivimi kmetijskimi pridelki sploh. Toda to je treba upoštevati že pri kontrahiranju pridelovanja takih pridelkov. V konkretnem primeru sta možni dve alternativni: ali je zadruga tudi sama kontrahirala dobavo s kakšnim trgovinskim podjetjem, ali pa je kontrahirala na svoje lastno tveganje v pričakovanju, da ne bo imela težav pri prodaji. V primeru, da je zadruga sklenila pogodbo za dobavo s kakšnim trgovinskim podjetjem, si mora prizadevati, da bo dosegla, da bo to podjetje izpolnilo pogodbo, če ne drugače, po sodni poti. Če pa je sklenila pogodbo s svojimi člani, ne da bi si zagotovila prodajo na drugi strani, je dolžna prevzeti od svojih članov vse kontrahirane količine, to je člani so upravičeni, da to od zadruga zahtevajo, če ne drugače prav tako po sodni poti.

Važno je pripomniti, da se gleda na sklepanje pogodb preveč formalno in tako postanejo te pogodbe nepopolni pravni akti, ki onemogočajo njihovo izvršitev po sodni poti. V večini primerov se sklepajo pogodbe o kontrahiranju na formularjih, ki so določeni za razne vrste kultur in ne vsebujejo potrebne specifičnosti po posa-

meznih kulturah. Zato je ena izmed važnih prvin za ureditev tega vprašanja sklepanje popolnih pogodb, ki ne bodo puščale dvomov v primeru, ko se pojavijo kakšne težave glede izpolnitve pogodbe. Na te stvari mora misliti tudi sama zadruga ob sklepanju pogodbe s trgovinskim podjetjem. Navadno sklene zadruga pogodbo s trgovinskim podjetjem za neko fiksno količino, s svojimi člani pa po določenih površinah. Če je pridelek slabši, potem ni težav s člani, ni pa izpolnjena pogodba s trgovinskim podjetjem. Ko pa je pridelek obilen, zadruga ne ve, kam bi s presežkom. Zato je potrebnost, da se zadruga dogovori s trgovinskim podjetjem v isti pogodbi za najmanjšo in največjo količino, ki bo dobavljena, v vsakem primeru pa mora zagotoviti tudi kakšno predelavo pridelkov, kolikor ni mogoče predeležkov prodati.

V teh pogodbah predstavljajo cene posebno težavo. Navadno se dogovorita pogodbeni stranki za tržno ceno, ne da bi podrobneje določili, kdo jo in kako jo določi. Morali bi določiti tudi postopek — poseben odbor ali mešano komisijo zadruga in občinskega ljudskega odbora — po katerem bi v sezoni vsak dan ali pri vsaki dobavi ugotovljali cene na taki osnovi, da bi bili zadrugin članom zagotovljeni proizvodni stroški, zadrugi pa akumulacija, ki bi bila v začetku sezone večja zaradi plačila morebitnih izgub pri koncu sezone, to je, da bi mogla tudi tedaj zagotoviti proizvajalcem proizvodne stroške, čeprav bi bili ti proizvodni stroški višji kakor cene, ki bi jih zadruga dosegla na tržišču ob koncu sezone.

Potrebno je naglasiti tudi to, da mora pri sklepanju pogodb za pridelovanje vrtninskih kultur, vsaka zadruga upoštevati tudi svoje možnosti in skleniti pogodbe samo za tolikšno proizvodnjo, katere prodajo lahko kakor koli zagotovi, s čimer bi ves proces dobil mnogo bolj realni tok.

Plačevanje takse na vprežna vozila

Vprašanje: Ali je dolžan lastnik, ki je ostal že l. 1956 brez živalske vprege

in ne uporablja vozov, plačati zanje takse za l. 1957?

Analično ocenjevanje delovnih mest NERAZMEJENE PRISTOJNOSTI

V tovarni zatičnih plošč »Bosanka« v Blažuju so obratne komisije za ocenjevanje delovnih mest končale opis in popis mest. Ves elaborat je sedaj pred centralno komisijo tovarne, ki je do konca julija izvedla končno redakcijo. Opis in popis delovnih mest je pokazal, da je v tovarni precej organizacijskih pomanjkljivosti. Ni na primer razčiščeno razmerje med posameznimi delovnimi mesti in funkcijami v podjetju, nadalje, kakšne so pristojnosti obratnega inženirja, kakšne pa upravnik obrata, delavec pa pogosto ne vedo, kdo je njihov neposredni predpostavljeni, kdo je upravičen vmešavati se v tehnološki proces itd. Ko bo končana končna redakcija opisa in popisa delovnih mest, bo tovarna dobila dokončno organizacijsko shemo. Člani komisij domnevajo, da bo končna redakcija pokazala, da imajo v podjetju tudi presežek delovne sile.

Odgovor: Z uredbo o spremembah in dopolnitvah taksne tarife zakona o taksah (Službeni list FLRJ št. 6/56) je določeno redno oproščanje od plačevanja takse za vprežna vozila in delovno živino, ki služi potrebam enot Jugoslovanske ljudske armade in potrebam Ljudske milice. V točki XVI navodil o uporabljanju uredbe o spremembah in dopolnitvah taksne tarife zakona o taksah (Službeni list FLRJ št. 12/50) je določeno, da lastniki ali posestniki vprežnih vozil ne plačajo takse na vprežna vozila, ki jih iz katerih koli vzrokov vzamejo iz prometa, so pa dolžni to odtegnitev iz prometa prijaviti pristojnemu finančnemu organu občinskega ljudskega odbora najkasneje do 15. januarja tistega leta, za katero prosijo za oprostitev od plačila takse na vprežna vozila. Če do tega dneva ne prijavijo umika vozila iz prometa, so dolžni plačati takso za celo leto.